

هالیوود همچنان سربه سر دین می‌گذارد

اشتباهی بسیار پر قدرت و قانع کننده است. همه‌اش همین است." خود پولمن جایی گفته: "من می‌گویم پایه‌های اعتقادات مسیحی را سست کنم."

از سوی دیگر، انجمن ملی سکولار بریتانیا که پولمن یکی از اعضای آن است، مدعی است تغییرات اعمال شده در فیلم برای پرهیز از جنجال‌های احتمالی "قلب کار را از سینه درآورده است." در همین حال، دبوراً فورت از تهیه‌کنندگان فیلم "قطب‌نمای طلایی" گفت در تمام ۱۲ سالی که از انتشار کتاب‌های پولمن می‌گذرد، حتی یک خواننده جوان را ندیده که به مسائل مذهبی طرح شده در کتاب‌ها اشاره کند. او با اشاره به اینکه بچه‌ها داستان و شخصیت‌ها را دوست دارند، گفت: "نکنه جالب فیلم ما این است که آن را به صورت یک داستان ماجراجویی و حماسی فوق‌العاده برای خانواده‌ها ساخته‌ایم." فیلم "قطب‌نمای طلایی" در شرایطی اکران می‌شود که همه چیز به ظاهر بر وفق مراد است. کتاب‌های نویسندگان ملحد در بازار خوب می‌فروشند و هالیوود زائر فانتزی را در دستور کار قرار داده است. در همین حال فیلم‌هایی که مذهب را مورد مکاشفه قرار می‌دهند، لزوماً همیشه هم پرفروش نمی‌شوند. مجموعه کتاب‌های پولمن در حالی به سینماها راه می‌یابند که نخستین فیلم بر مبنای "وقایع‌نگاری نارنیا" نوشته سی. اس. لوئیس، نویسنده مسیحی دو سال پیش با موفقیت نمایش داده شد. وجه مشترک هر دو فیلم نبردهای حماسی، حیوانات سخنگو، خرس‌های قطبی و یک کمند لباس است، اما از همین جاست که راه آنها از هم جدا می‌شود.

ساندرا میسل، نویسنده کاتولیک یکی از کسانی است که سه‌گانه "نیروهای اهریمنی او" را "ضد نارنیا" می‌داند. یکی از انتقادهای او به پولمن این است که در کتاب‌های او هر روحانی به شکل اهریمن تصویر شده و شیاطین وجود او عموماً در قالب مار و قورباغه ترسیم می‌شود. ضمن اینکه برخلاف باورهای مسیحی، زندگی پس از مرگ از دید پولمن شامل بدن‌هایی است که ذره ذره و در دنیای مادی بازیابی می‌شوند. اما میسل به شکایت‌های طرح شده اعتقاد ندارد. او گفت: "این جور اعتراض‌ها بیشتر باعث تبلیغ برای فیلم می‌شود. من صرفاً پیشنهاد می‌کنم به مضمون فیلم توجه کنید. در این صورت شاید به نتیجه برسید. بهتر است در خانه بمانید، یا بروید یک فیلم دیگر ببینید یا یک کتاب خوب بخوانید." بعد از اینکه کتاب "قطب‌نمای طلایی" فیلیپ پولمن به مدارس هالتون کانادا راه یافت، کاتولیک‌های این کشور دست به اعتراضی گسترده علیه نظام آموزش و پرورش کانادا زدند. در همین حال داستان "قطب‌نمای طلایی" از سه‌گانه "نیروهای اهریمنی" روایتگر تلاش دختری است که می‌خواهد دوست خود را از چنگ یک مذهبی افراطی نجات دهد.

همزمان با اکران جهانی فیلم سینمایی "قطب‌نمای طلایی"، بحث‌ها درباره نگاه این فیلم به دین و مذهب دوباره آغاز شده و برخی معتقدند هالیوود اساساً نگاهی ابزار به این مقوله‌ها دارد. به گزارش آسوشیتدپرس در فیلم اشاره‌هایی به مذهب می‌شود و گروهی از مسیحیان معتقد از دیدگاه‌های مطرح‌شده در آن خشمگین هستند، اما آنچه در "قطب‌نمای طلایی" اتفاق افتاده پیچیده‌تر از این حرف‌هاست. این حماسه فانتزی ۱۸۰ میلیون دلاری بر مبنای نخستین جلد از سه‌گانه "نیروهای اهریمنی" نوشته فیلیپ پولمن نویسنده بریتانیایی ساخته شده که اساساً نسبت به مذهب نگاهی توأم با تردید دارد.

کاتولیک‌های محافظه‌کار و پروتستان‌های انجیلی از همین حالا فیلم "قطب‌نمای طلایی" را محکوم کرده‌اند. آنها می‌گویند نمایش این فیلم می‌تواند بچه‌ها را به خواندن کتاب‌های پولمن و دنیای تاریک و فردگرایانه آن، جایی که مذهب جلوه‌های اهریمنی دارد، ترغیب کند. اما حداقل یک محقق پیدا شده که از سه‌گانه پولمن به عنوان "یک شاهکار مربوط به الهیات" یاد کند و مجمع اسقف‌های کاتولیک نیز فیلم "قطب‌نمای طلایی" را "یک سرگرمی هوشمندانه و ماهرانه" لقب داده است. در همین حال گروهی از سکولارها نیز از این شکایت دارند که استودیو نیولاین در فیلم خود از میزان انتقادات مذهبی طرح شده در کتاب پولمن کاسته است. آنها حس می‌کنند در این زمینه به نویسنده‌ای که خود را ملحد و "منکر وجود خدا" توصیف می‌کند، خیانت شده است. "قطب‌نمای طلایی" با بازی نیکول کیدمن و دانیل کریگ داستان دختری ۱۲ ساله به نام لیرا اهل آکسفورد انگلستان و سفر او به قطب شمال و دنیایی دیگر است، جایی که در نبردی میان خیر و شر گیر می‌افتد. شخصیت‌های فیلم تحت‌الشعاع "شیاطین" وجود خود قرار دارند و در این بین حیواناتی هستند که حرف می‌زنند و روح دارند. در اوایل ماه اکتبر مجمع کاتولیک حقوق مذهبی و مدنی در نیویورک با تحریم "قطب‌نمای طلایی" آن را فیلمی خطاب کرد که در کریسمس به شکلی مخفیانه "الحاد را به بچه‌ها می‌فروشد." کریس وایتز، کارگردان "قطب‌نمای طلایی" در این باره گفت با حذف مضامین مذهبی جنجال‌برانگیز سعی کرده فیلم را به لحاظ تجاری ماندنی‌تر کند، اما قصد دارد دنباله‌های فیلم را با وفاداری بیشتر نسبت به کتاب‌های پولمن بسازد. به عنوان مثال، برخلاف کتاب، سازمان اهریمنی که دنیا را تحت کنترل دارد نه "کلیسا"، بلکه سازمانی به نام Magisterium است که این هم مورد انتقاد قرار گرفته، چرا که واژه ای کاتولیک است.

انتقادهای مذهبی طرح شده در دو کتاب بعدی این سه‌گانه بسیار صریح‌تر است. مثلاً یکی از شخصیت‌ها که قبلاً راهبه بوده، می‌گوید: "مسیحیت